selv om Opfordringen kommer fra en Mand, kan jeg ikke love at komme de betrængte Lovgivere til Hjælp, før man har indrømmet mig lovlig Adgang ad Hovedtrappen. Og skulde Mændene til den Tid have ordnet Forfatningssagen paa egne og vore Vegne efter god gammel Skik, saa lover jeg den ærede Indsender at anvende al min Tid og Kraft paa at udfinde og paapege mulige Mangler og Skader ved den Forfatning, man har paatvunget mig og mine Kønsfæller mod vor Protest. Jeg mener ikke, at jeg paa bedre Maade kan kvittere for den Tillid, han har beæret mig med. Og det samme vil jeg inderlig ønske, at alle de Kvinder vil svare, som i Øjeblikket sidder inde med kløgtige Paafund i Retning af Forfatningsforbedringer. Skulde det imidlertid gaa saa galt, at vore Lovgivere fik Forfatningssagen ført ud i et saadant Vilderede, at de for Alvor ønskede Kvindernes Medvirken, saa lad dem søge os der, hvor de lod os i Stikken i Efteraaret: ved den Grundlovsændring, som giver Kvinderne politisk Valgret og Valgbarhed forud for alt andet.

Men denne Vej var altsaa ikke farbar længer, og derfor var Dansk Kvindesamfunds Koldingresolution — som man har sagt — vel teoretisk rigtig, men praktisk urigtig. Flertallet *vilde* have en hel og samlet Grundlovsrevision, derfor kunde man ikke vente paa Kvinderne, men skyndte sig at proklamere Nødstilstand under den nuværende Forfatning.

De, som udstedte denne Proklamation, har sikkert deres Bevisførelse i Orden; det er ikke Dansk Kvindesamfunds Sag at undersøge denne, men jeg skal føre Beviser for en anden Nødstilstand, og det er den, som hersker, hvor Mændene skriver Loven alene baade for sig selv og Kvinderne; jeg skal føre Bevis for, hvor der tiltrænges en Grundlovsændring heller i Dag end i Morgen.

I mer end en Menneskealder har Dansk Kvindesamfund arbejdet for en Forbedring af Hustruens Stilling i Samfundet, foranlediget Ændringsforslag i Rigsdagen, samlet Underskrifter paa Adresser, nedsat Lovudvalg og indgivet egne Lovforslag til Ministeriet. Nu er der nedsat en Kommission af Mænd med det Formaal at udarbejde en ny Familieret. Naar denne Kommission har udarbejdet sin Betænkning og der fra Justitsministeriet fremkommer Forslag til en ny Lov og Kvindernes Valgret til den Tid endnu er et underordnet Punkt i en endeløs Forfatningskamp, da bliver det igen Mænd alene, som skal afgive deres Kendelse om, hvilke Vilkaar Kvinder som Hustruer, som Mødre, som Døtre skal leve under. Med andre Ord, denne Lov vil blive ligesaa enøjet som dens Forgænger, thi uden at ville underkende Mænds Vilje til at dele Sol og Vind lige, underkender jeg paa det bestemteste deres Evne til ad kunstig Vej at give Loven det Moderøje, som den lige saa lidt kan undvære som en Faders Øje. Derfor hersker der her en virkelig Nødstilstand, og denne kan kun afhjælpes ved at Kvinders Valgret fremmes nu og uden Opsættelse.

Et andet Bevis: I større og større Antal virker Kvinder nu som Lærere ved vor Folkeskole; Staten kræver de samme Kundskaber af dem som af de mandlige Lærere, ja, de har oven i Købet et helt Særfag, nemlig Haandgerning. Men ikke alene lønnes de efter en lavere Lønskala end deres mandlige Kolleger, men de betaler deres Uddannelse mange Gange dyrere end disse, idet Staten opretholder fire Seminarier for mandlige men ingen for kvindelige Lærere. Den Undervisning, Mænd paa Statens Seminarier kan faa for 40 Kr. om Aaret, maa Kvinder paa Privatseminarier betale med 240 Kr. I 30 Aar har Kvinder kæmpet for at faa denne Uretfærdighed ud af Verden, men saa tidt Sagen har været for paa Rigsdagen, har de politiske Partier spillet Plat og Krone om denne Sag, som de til enhver Tid har spillet Plat og Krone om Kvindernes Sag.

Jeg spørger enhver kvindelig Lærer, som her er tilstede og som har maattet betale sin Uddannelse 6 Gange saa dyrt som hendes mandlige Kollega, og jeg spørger enhver Fader eller Moder, som her er tilstede, og som har maattet betale sin Datters Læreruddannelse 6 Gange saa dyrt, som de vilde have betalt deres Søns — er her ikke en virkelig Nødstilstand forhaanden, og kan den afhjælpes uden ved at give Kvinderne Delagtighed i Lovgivningsmagten snarest mulig, at de selv kan tage denne Sag i deres Haand, siden Mændene gennem 30 Aar har vist, at de mangler baade Evne og Vilje til at raade Bod paa et saa skrigende Misforhold.

Og endnu et Bevis paa, at der hersker Nødstilstand under den bestaaende Ordning: vore Børnelove. Intetsteds har det tydeligere vist sig end her, at Loven lige saa lidt kan undvære en Moders som en Faders Øje. Vi fik i 1908 en Lov om Børn fødte udenfor Ægteskab, og vel havde Dansk Kvindesamfund Andel i denne Lov, men naar Loven tidt kom til at virke i afgjort Favør af Misbrugerne, og naar den derfor har vakt saa megen baade berettiget og uberettiget Uvilje, saa skyldes dette for en stor Del, at man af Dansk Kvindesamfunds Forslag havde strøget de Bestemmelser, som skulde hindre Misbrugene; saa skyldes det, at Kvinderne ikke kan faa Indflydelse paa vor Lovgivning længere end til Rigsdagens Port. Nu har man ganske vist ved Lovens Revision søgt at lappe paa de værste Skader og Mangler ligesom ogsaa ved andre af vore Børnelove, men det er Dansk Kvindesamfunds Overbevisning, at hele vor Børnelovgivning bør bygges op fra ny paa et bredere og sundere Grundlag, men dette kan ikke ske, før Kvinderne som Lovgivere kan være med. Derfor hersker der ogsaa Nødstilstand her, og derfor burde Kvindernes Valgret være fremmet straks, da alle Partier havde erklæret sig for den, og ikke være skudt ud til at Partierne samtidig kunde faa ordnet deres Mellemværender fra forrige Aarhundrede. Vor Sag, som lettelig kunde være bragt i Orden, om den ikke var bleven kædet sammen med saa mange andre den uvedkommende Sager, den er nu kastet ud paa en oprivende Forfatningskamps vilde Vover, og ingen kan i Øjeblikket have nogen Mening om, naar vi bjerger den i Land. Hvad Dansk Kvindesamfund frygtede af en saadan Sammenkædning, det har nu kun altfor godt bekræftet sig; hvad vi søgte at afværge ved vor Nykøbing- og vor Koldingresolution, det staar det nu næppe mere i noget Menneskes Magt at forhindre. Vejen til Kvinders Valgret er foreløbig spærret, ikke af dens Modstandere, thi den har jo ikke længer erklærede Modstandere, men af de mange andre Sager, som man har villet løse sammen med den. Det er det mest iøjnefaldende Resultat af den Praksis, som fejede Dansk Kvindesamfunds Resolution i Ministeriets Papirkurv.

Det Ragnarok, som igennem en Menneskealder har været forberedt i dansk Politik, er nu over os alle. Men her skulle vi Kvinder holde os for gode til at være med. Vi laa jo — som Fru Bojsen Møller saa gribende udtrykte sig i Fjor paa Skamling Banke — i Aartusinder som under Jordens Skød. De fleste af os vaagnede først til politisk Bevidsthed, da